

بررسی منشاء آهن های کم عیار هرمزگان و ارتباطش با کوهزائی کاتانگائی

مریم دشت کار، دانشجوی کارشناسی ارشد پترولوژی، دانشگاه شهید بهشتی تهران، m.dashtkar@yahoo.com
شهریار محمودی، دکترای پترولوژی از دانشگاه تربیت معلم تهران، عضو هیئت علمی دانشگاه تربیت معلم تهران، S_Mahmoudi@Tmu.ac.ir

فریبرز مسعودی، دکترای پترولوژی از دانشگاه لیدز انگلستان، عضو هیات علمی دانشگاه شهید بهشتی تهران، drfmasoudi@yahoo.com

مهرداد بهزادی، دکترای زمین شناسی اقتصادی از دانشگاه شهید بهشتی تهران، عضو هیئت علمی دانشگاه شهید بهشتی تهران، M_Behzadi@sbu.ac.ir

چکیده :

استان هرمزگان در دو زون ساختاری زمین شناسی کاملاً متفاوت قرار گرفته است. بخش شمالی استان در زون ساختاری سهندج سیرجان و بخش های جنوبی در زون ساختاری زاگرس قرار دارد. ذخایر آهن موجود بخش سهندج- سیرجان استان در ارتباط با کوارتزیت های آهن دار و میکاشیستهای آمفیبول دار است. از مهمترین معادن آهن موجود در این زون می توان به معدن گل گهر و ذخایر باغات اشاره نمود. این نوع ذخایر آهن را از نوع دگرگونی و اسکارنی می دانند. در زون زاگرس استان هرمزگان ذخایر آهن کم عیار متنوعی وجود دارد که کانی اصلی آنها هماتیت است. در این تحقیق نحوه شکل گیری آن ها بررسی شده است. ذخایر خاک سرخ در ارتباط نزدیک با سنگ های آتشفشانی و گنبد های نمکی هستند. تجزیه های شیمیائی انجام شده نشان می دهد این ذخایر از نوع رسوبی هستند. مهمترین ذخایر آهن از شمال استان به سمت جنوب شامل نواحی معدنی خاک سرخ سیاوه و فین، ناحیه معدنی خاک سرخ گنبد نمکی گچین، ناحیه معدنی خاک سرخ گری شیخ، نواحی معدنی خاک سرخ جزایر خلیج فارس می باشند. به طور کلی می توان گفت که در یک روند شمالی جنوبی که منطبق با فعالیت کوهزائی کاتانگاهی است ذخایر و افق های آهن قابل توجهی شکل گرفته اند. اینکه آیا گسل های شمالی جنوبی فاز کوهزائی کاتانگاهی در تمرکز و تشکیل آهن در این رون نقش داشته اند یا خیر نیاز به مطالعات بیشتری دارد. حتی ممکن است در ذخایر دگرگونی زون سهندج سیرجان مانند گل گهر نیز منشا آهن از این افق تشکیل شده در امتداد شمالی جنوبی باشد. بدین صورت نبود ذخایر مشابه گل گهر در سازندها و زون های دگرگونی مشابه در بخش های شمالی تر معدن گل گهر در زون سهندج سیرجان قابل تفسیر است. در زون سهندج سیرجان فرایند دگرگونی باعث تمرکز و رخنمون آهن شده است. این در حالی است که در زون زاگرس فعالیت گنبد های نمکی باعث بالا آمدن و تظاهر افق آهن دار در سطح شده است. کلید واژه ها: ذخایر آهن کم عیار، هرمزگان، هماتیت

Abstract:

Hormozgan province is located in two structural zones. The northern part is in Sanandaj_Sirjan and southern part is in Zagros. Iron deposits in Sanandaj_sirjan part are related to metamorphic events. The main deposits are Golgohar and Baghat. In the Zagros part iron deposits show variation of grade and the main mineral is hematite.

In this research the genesis of this type of low grade investigated which are related to volcanic rocks and salt domes. Chemical analysis show sedimentary origin. Main deposits from north to south are Siaho, Fin, Gachin, Garishekh and those in Persian golf islands. In general deposits show a north-south trend which is mach with Catangahi orogenic trends. The possible relation of fault forms during this orogenic phase and mineralization needs more investigation.

Even it is possible that irons originated from same source in metamorphic and sedimentary types. The absence of more deposits like Golgohar in Sanandaj_Sirjan could be the absence of iron source. Along the main north-south trend, iron concentrated in Sanandaj_Sirjan by metamorphism and in Zagros part by the activity of domes.

Keywords: low grade iron, Hormozgan, hematite

